BAHAGIAN A: SISTEM DAN APLIKASI BAHASA

[35 Markah]

Markah penuh dibahagikan kepada

Soalan 1	-	Morfologi	:	8 markah
Soalan 2	-	Sintaksis	:	6 markah
Soalan 3	-	Penyuntingan	:	11 markah
Soalan 4	-	Bahasa Melayu Standard	:	4 markah
Soalan 5	-	Peribahasa	:	6 markah

SOALAN 1: MORFOLOGI

KATA BILANGAN	MAKSUD
Kedua	planet yg **kedua** jauhnya dr matahari. ; mengunjur duduk atau berbaring dgn meluruskan **kedua**-dua belah kaki; berlunjur: Dia ~ di kaki lima. mengunjurkan meluruskan (**kedua**-dua belah kaki) ketika duduk atau berbaring. terunjur **kedua**-dua belah kaki diluruskan sewaktu duduk atau berbaring. unjuran tumpuan kaki di tempat tidur; bahagian di sebelah kaki orang yg tidur atau yg dikuburkan.
Sebahagian	setengah, segolongan; /déposit/ 1 wang yg disimpan (tersimpan) dlm bank. 2 **sebahagian** drpd bayaran berupa wang yg dibayarkan (**sebahagian** lagi adalah hutang). mendepositkan memasukkan atau menyimpan wang di bank atau institusi yg serupa utk mendapatkan faedah, utk keselamatan dsb: Dia telah ~ **sebahagian** besar keuntungan yg diperolehnya di bank utk masa depan anak-anaknya. pendeposit orang atau pihak yg mendepositkan wang di bank dsb.
Sesetengah	setengah-setengah. menyampaikan atau menceritakandongeng: **Sesetengah** orang tua selalu ~ kisah-kisah lama kpd cucu- cucu mereka. (Kim) garam yg terbentuk apabila **sesetengah** ion oksida atau hidroksida sesuatu bes diganti dgn ion negatif lain, mis plumbum (II) klorida hidroksida;
Masing-masing	. hubungan, kaitan: tiap katanya mempunyai tugas penuh di dlm ~nya **masing-masing**; 2. sesuatu yg bersambung-sambung (berkait-kait): nyonya presiden dgn penuh rasa kasih sayang mengalungkan ~ puspa wangi pd ibu bapa; 3. untaian (kejadian dll), kumpulan (berbagai-bagai karangan dll), siri: orang Melayu menganggap bahawa sejarah atau ~ peristiwa sejarah lebih menghibur; ~ cerita James Bond; 4. hubungan susunan (huruf, kata, ayat): setiap kata mempunyai tugas penuh dlm ~nya **masing-masing**;
segala	1. semua (tiada kecuali), sekalian, se-luruh: ~ negeri yg bertamadun mempunyai perkhidmatan perubatan; 2. seluruh, segenap: ~ badannya berlumuran darah; 3. semuanya, serba; ~ salah serba salah; 4. Jk, bk memangnya, sungguh (utk memaki); segalanya termasuk apa sahaja (tidak ter-kecuali), semua sekali, semuanya, segala-galanya: ~ kabur dan dangkal; di kelab dangdut itulah ~ bermula dan berakhir; segala-galanya seluruhnya sekali, sekalian-nya (tiada kecuali): mereka itu menguasai ~; disegalaapakan ark dilakukan dgn sekehendak hati

	(sewenang-wenangnya); kesegalaan keselyruhan: ~ yg wujud dm masyarakat Malaysia.

[8 markah]

SOALAN 2: SINTAKSIS

1. Wajar diterokai oleh golongan remaja bidang keusahawanan. [2m]
Wajar diterokai bidang keusahawanan oleh golongan remaja.**[2m]**

2. Boleh menceburi bidang tersebut remaja yang melanjutkan pengajian di institut pengajian tinggi juga. **[2m]**
Juga boleh menceburi bidang tersebut remaja yang melanjutkan pengajian di institut pengajian tinggi [2m}

3. Perlu memberikan sokongan kepada anak-anak yang berminat dalam bidang ini ibu bapa. **[2m]**

[6 markah]

SOALAN 3: PENYUNTINGAN

	Salah		Betul
1.	sainstifiknya	-	saintifiknya [ejaan]
2.	sapaan	-	panggilan [tatabahasa]
3.	di kalangan	-	dalam kalangan [tatabahasa]
4.	dikenal	-	terkenal [imbuhan]
5.	bentuk	-	corak [tatabahasa]
6.	mengerunkan	-	menggerunkan [ejaan]
7.	pelusuk	-	pelosok [ejaan]
8.	selain daripada	-	selain [tatabahasa]
9.	penubuhan	-	pertubuhan [ejaan]
10.	berlambangkan	-	melambangkan [imbuhan]
11.	Daripada	-	Dari [tatabahasa]
12.	eko-sistem	-	ekosistem [ejaan]

[11 markah]

SOALAN 4: BAHASA MELAYU STANDARD

Panduan:

Kriteria	Markah
• Isi cukup • Ikut urutan • Bahasa gramatis	3-4

• Isi cukup • Ikut urutan • Bahasa tidak gramatis	2
• Isi tidak cukup • Bahasa tidak gramatis • Mengikut urutan	1
• Ayat disalin bulat-bulat	0
• Isi tidak mengikut urutan	0

Cadangan jawapan:

Maka oleh Kertala Sari segala hulubalang yang menghadap sama-sama itu dilihatnya seorang kepada seorang.	Lalu Kertala Sari melihat semua hulubalang yang datang menemui sultan seorang demi seorang.
Maka Kertala Sari pun pandang pada Laksamana; maka fikir dalam hatinya. “Dialah gerangan hulubalang Melaka yang Bernama Laksamana itu.	Lalu Kertala Sari memandang Laksamana; lalu dia berfikir dalam hatinya, “Dialah hulubalang Melaka yang bergelar Laksamana.
Jikalau demikian lakunya. Sungguhlah ia dapat membunuh bapaku, kerana ia penjurit besar lagi kepetangan.”	Jika begini gayanya, benarlah dia dapat membunuh bapaku, kerana dia pahlawan besar dan berpengalaman/berilmu.”

SOALAN 5: PERIBAHASA

i. Bagai aur dengan tebing
ii. Usaha tangga kejayaan/di mana ada kemahuan, di situ ada jalan/yang bulat tidak datang bergolek, yang pipih tidak datang melayang/kalua tidak dipecahkan ruyung, manakan dapat sagunya.
iii. Muafakat membawa berkat/bulat air kerana pembentung, bulat manusia kerana muafakat.

[6 markah]

Soalan 6 : Petikan Umum

Cadangan Jawapan :

(i) Maksud *pelbagai dasar*

	bermacam-macam/berbagai-bagai polisi/teras/asas/prinsip	2
	bermacam-macam/berbagai-bagai *dasar*	1
	pelbagai polisi	1

Maksimum : [2 markah]

(ii) Cara-cara yang perlu dilakukan oleh rakyat Malaysia untuk memastikan perpaduandapat dikekalkan?

P1 (B1) menghormati perbezaan kepelbagaian agama
P2 (B1) membuang sikap perkauman dan ketaasuban agama.
P3 (B2) melaksanakan tanggungjawab mempertahankan perpaduan masyarakat pelbagai kaum dan agama di negara ini.
P4 (B2) mengukuhkan keharmonian kaum dan toleransi beragama pada setiap peringkat

Maksimum : [3 markah]
Isi cukup : 2 isi(satu isi daripada setiap bahan)]

(iii) Peranan pihak media memupuk amalan positif

P1	menyiarkan rancangan/program bertemakan amalan positif
P2	mempromosikan/kempen/iklan berkaitan amalan baik
P3	mengadakan pertandingan menulis karya bertemakan amalan baik dalamakhbar/media
P4	menulis artikel/rencana tentang amalan baik
P5	mengadakan temu ramah/mewawancara tokoh masyarakat
P6	menjalinkan kerjasama dengan NGO dalam melaksanakan aktiviti

[Maksimum : 3 markah]
[Isi cukup : 2 isi]

(iv) Pendekatan-pendekatan untuk memastikan orang ramai memberikan sambutan terhadap setiap aktiviti kejiranan yang dijalankan,

P1	mengadakan aktiviti pada hari cuti/hujung minggu
P2	menghebahkan/memberitahu aktiviti dalam talian
P3	mendapatkan maklum balas aktiviti /penduduk
P4	berbincang/ meminta pendapat orang ramai /AJK
P5	menyediakan hadiah / cenderamata/penghargaan/sijil
P6	menyediakan makan dan minum/menjamu peserta

[Maksimum : 4 markah]
[Isi cukup : 3 isi]

Soalan 7 : Petikan Sastera

(i) Rangkai kata *kembali rimbun* bermaksud

P1	lebat/tebal/padat semula	2
P2	lebat/tebal/padat *kembali*	1
P3	rimbun semula	1

(ii) Kesan kemusnahan terhadap alam sekitar

P1(B1)	runtuhlah sekeluarga pohon yang berusiakan kurun
P2(B1)	deru anginku musnah berdebu
P3(B1)	kuala dan sungai dicemari kumbahan
P4(B1)	najis sampah sarap di celah segala tumpahan
P5(B1)	debu racun terapai-apai di ruang berjerebu
P6(B1)	dingin malam panasnya sampai ke siang
P7(B2)	hutan dara itu telah ternoda
P8(B2)	hutan itu telanjang polos
P9(B2)	tinggal hanyalah serpihan kayu dan tunggul-tunggulmati

[Maksimum : 4 markah
][Isi cukup : 3 isi (1 isi bagi setiap bahan)
]

(iii) Langkah-langkah yang boleh diambil oleh pihak kerajaan

P1	mewartakan semua taman negara dan Hutan Simpan Kekal
P2	menguatkuasakan tindakan undang-undang lebih berat/penjara/denda/tarik lesen
P3	mewajibkan semua pokok yang ditebang diganti/ ditanam semula/memulihara hutan
P4	melaksanakan kempen kesedaran
P5	pasukan penguatkuasa/ renjer hutan harus ditambah untuk buat pemantauan
P6	penggunaan teknologi seperti satelit/ helikopter/dron untuk pengawasan
P7	bekerjasama dengan Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) untuk memberi kesedaran kepada masyarakat

[langkah yang lain boleh diterima sekiranya sesuai]

[Maksimum : 3 markah]
[Isi cukup : 2 isi]

(iv) Sebagai ketua masyarakat yang prihatin, tindakan saya

P1	mengadakan mesyuarat/perbincangan dengan AJK/penduduk
P2	mengadakan/menganjurkan program/aktiviti gotong-royong
P3	membuat aduan/menulis surat kepada syarikat pembersihan/Majlis Tempatan
P4	meminta/memohon syarikat pembersihan menyediakan kemudahan tong sampah
P5	mencadangkan aktiviti kitar semula
P6	menyediakan kemudahan tong sampah berpusat
P7	menganjurkan /mengadakan pertandingan kebersihan kawasan perumahan

[tindakan yang lain boleh diterima sekiranya sesuai]

[Maksimum : 4 markah]
[Isi cukup: 3 isi]

SOALAN 8 – NOVEL

i) Siapakah yang menentang penjajahan Inggeris di Tanah Melayu? **[4 markah]**

P1	Dol Said di Naning
P2	Mat Kilau dan Datuk Bahaman di Pahang
P3	Tok Janggut di Kelantan
P4	Si Bongkok Tanjung Puteri di Johor
P5	Datuk Siamang Gagap di Negeri Sembilan
	Isi cukup: 3 **Markah: 4**

ii) Berdasarkan **sebuah novel** yang anda pelajari, jelaskan peristiwa-peristiwa yang menzahirkan rasa sedih pembaca terhadap watak-watak yang terlibat. **[6 markah]**

Di Sebalik Dinara karya Dayang Noor	***Silir Daksina karya Nizar Parman***
i. Peristiwa Farisha dijadikan sebagai bahan ujikaji Karl Farisha dimasukkan pelbagai jenis ubat semasa dia bayi tanpa bius oleh ayah kandungnya Karl. Karl sanggup berbuat demikian demi menjadikan Farisha genius.**[1M]** Peristiwa ini menzahirkan rasa sedih pembaca kerana hilangnya nilai kemanusiaan dalam diri Karl akibat ketaksubannya terhadap teknologi.**[1M]** **ii. Peristiwa Marilyn hendak membunuh Farisha** Marilyn sanggup hendak membunuh anaknya Farisha kerana tidak mahu Farisha menderita akibat kegilaan Karl untuk menjadi saintis hebat.**[1M]** Peristiwa ini menzahirkan rasa sedih pembaca kerana sikap ibu bapa yang seharusnya melindungi anak bukannya menyakiti anak.**[1M]**	**i. Peristiwa Abdullah Kayan merindui anaknya, Haiqal.** Abdullah Kayan menumpahkan kasih sayang terhadap See Hwa dan menulis manuskrip untuk mencurahkan perasaan rindu terhadap anaknya, Haiqal. **[1M]** Pembaca menzahirkan rasa sedih kerana dia tidak dapat menemui anaknya hingga akhir haya**t.[1M]** **ii. Peristiwa Haiqal menziarahi pusara ayah kandungnya.** Haiqal menziarahi pusara ayahnya yang terletak di Kampung Seri Purnama. Dia menangis teresak-esak kerana tdak dapat membendung kesedihan dan menanggung rindu yang mendalam terhadap ayahnya. **[1M]** Peristiwa ini menzahirkan rasa sedih kepada pembaca kerana kerinduan seorang anak terhadap ayah kandungnya yang sudah tiada lagi di dunia.**[1M]**

SOALAN 9: RUMUSAN
PENDAHULUAN [2 MARKAH]

	JAWAPAN	M
P1	Rumusan membincangkan **punca-punca/ faktor/ sebab/ pemangkin/ pencetus** yang mencetuskan kemurungan dan **langkah-langkah/ usaha/ strategi/ kaedah/ ikhtiar/ teknik/ pendekatan/ inisiatif/ tindakan** mengatasi masalah kemurungan yang dialamipengidap depresi.	2 m
P2	Rumusan membincangkan…[1 fokus sahaja] atau salah fokus	0 m

ISI [16 MARKAH]

FOKUS 1 (punca-punca/ faktor/ sebab/ pemangkin/ pencetus kemurungan)

BAHAN 1

ISI	JAWAPAN	M
1	Berkaitan dengan isu harga diri, kegiatan buli, prestasi akademik yang rendah dan pernah menjadi mangsa penderaan fizikal atau seksual	2
2	Berisiko mengalami kemurungan akibat genetik atau baka keturunan	2
3	Perubahan dalam keseimbangan hormon badan.	2

BAHAN 2

ISI	JAWAPAN	M
1	Stres akibat tekanan kerja dan masalah keluarga.	2
2	Situasi traumatik atau tekanan hidup	2
3	Lebih suka mengambil tindakan berdiam diri dan memendam emosi	2
4	Mempunyai sejarah gangguan kesihatan mental yang lain	2
5	Penyalahgunaan minuman keras atau ubat-ubatan	2
6	Menghidap penyakit yang serius atau kronik	2
7	Kehilangan orang yang paling disayangi	2

FOKUS 3 (langkah-langkah/ usaha/ strategi/ kaedah/ ikhtiar/ teknik/ pendekatan/ inisiatif/ tindakan untuk mengatasi masalah kemurungan)

BAHAN 1

ISI	JAWAPAN	M
1	Melakukan senaman ringan, beriadah dan beramah mesra dengan orang yang	2

	dipercayai	
2	Anggota keluarga perlu lebih peka,memberikan kasih sayang dan membuka minda remaja yang menghadapi masalah ini	2
3	Penghidap depresi usah berserah diri dan berasa terlalu sedih, sebaliknya mereka harus tabah dan cekal hati.	2
4	Meminta bantuan daripada ibu bapa,saudara-mara,sahabat-handai,kaunselor atau pakar psikiatri.	2
5	Meluahkan perasaan kepada sesiapa yang dapat dipercayai untuk mendapatkan sokongan moral.	2
6	Melatih keupayaan untuk bertolak ansur dan menerima perkara buruk yang berlaku melalui tingkah laku yang sihat.	2

KESIMPULAN [2 markah]

K	JAWAPAN	M
K1	Kesimpulannya, masalah depresi/kemurungan perlu dibendung agar tidak berlakunya kejadian yang tidak diingini.	2
K2	Kesimpulannya, masalah depresi/kemurungan perlu dibendung.	1

BAHASA [10 MARKAH]

Cemerlang	8 - 10
Baik	5 - 7
Sederhana	3 - 4
Lemah	1 - 2